

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/185/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4117221174
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4117221174.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a. s., so sídlom Žilina, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: S. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom B., o zaplatenie sumy 4.186,90 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 14. marca 2019 č. k. 15Csp/179/2017-221 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom zamietajúcom výroku a vo výroku o náhrade trov konania z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4.186,09 eura, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Súd vo zvyšku žalobu zamietol a rozhodol, že žalovaný má nárok na plnú náhradu trov konania vo výške 100%. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 708 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1, 3, 4 Občianskeho zákonníka a uviedol, že na základe zmluvy o zmluvy o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb č. 7601623002, uzavretej dňa 18. 03. 2011, žalobca (v tom čase vystupujúci pod obchodným menom Dexia banka Slovensko, a. s.) zriadil a viedol účet pre žalovaného, žalovaný sa zaviazal mať na účte dostatok finančných prostriedkov postačujúcich na vykonanie požadovaných transakcií, splátok úveru, poplatkov. Žalovaný sa na svojom účte dostal do nepovoleného debetného zostatku, čo vyplýva z výpisu z účtu a zároveň tento dlh nevyrovnal, následkom čoho žalobca účet zatvoril. Žalobca pred zatvorením účtu vykonal dňa 19. 05. 2017 internú účtovnú transakciu - prevod, kedy debetný zostatok na účte žalovanej previedol na svoj vnútorný pohľadávkový účet. Suma 4.186,09 eura je istina - nepovolené prečerpanie úveru úročená úrokom vo výške 28% až do vyplatenia pohľadávky. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že strany platne uzatvorili zmluvu o bežnom účte, na základe ktorej žalobca viedol pre žalovaného bežný účet. V čase uzavretia zmluvy žalobca vystupoval pod názvom Dexia banka Slovensko a. s., so sídlom Hodžova 11, Žilina. Identifikačné číslo organizácie Dexia banky Slovensko a. s. bolo podľa výpisu z obchodného registra 31 57 59 11, a teda je totožné s IČO, pod akým vystupuje žalobca. Súd nemal za preukázané, že žalovaný banku požiadal o službu povolené prečerpanie na bežnom účte. Z výpisov žalovaného na bežnom účte vyplýva, že sa dostal do nepovoleného prečerpania vo výške 4.186,09 eura, keď porušil svoju povinnosť mať na účte zostatok najmenej vo výške potrebnej na vykonanie požadovaných transakcií a na zaplatenie poplatkov banke. Súd predmetný vzťah posúdil ako vzťah spotrebiteľský, vzhľadom na to, že žalobca konal v rámci svojej podnikateľskej činnosti a žalovaný nekonal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a je nevyhnutné posudzovať ho podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka a právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru. Súd túto vec posúdil ako návrh žalobcu na plnenie zo zmluvy. Podľa názoru súdu žalobca uniesol dôkazné bremeno ohľadne sumy 4.186,09 eura. Žalovaný žalobe neodporoval, zostal v konaní pasívny. V časti nároku na zaplatenie úroku, ktorý presahuje dátum nadobudnutia účinnosti odstúpenia žalobcu od zmluvy, súd žalobu zamietol. Podľa názoru súdu žalobca nepreukázal, že má nárok na úrok vo výške 28% zo sumy 4.186,09 eura od 20. 05. 2017 do zaplatenia. V danej

veci ide o plnenie zo spotrebiteľského úveru, žalobcovi zmluvný úrok odo dňa účinkov zosplatnenia nepatrí. Od splatnosti dlhu je dlžník povinný platiť iba zákonné úroky z omeškania. Po nadobudnutí splatnosti dlhu vzniká veriteľovi nárok na vrátenie požičanej sumy vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu splatnosti úveru. Súd pritom vychádzal z uznesenia ÚS IV. 476/2012 z 18. 09. 2012, v zmysle ktorého Ústavný súd SR odobril názor odvolacieho a prvostupňového súdu, podľa ktorého veriteľovi patria úroky len do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania (4Obo 143/1998). Veriteľ má právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, iba právo na úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru, ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255, § 262 ods. 1, 2 CSP, a nakoľko bol žalobca v spore úspešný, súd mu priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom zamietajúcom výroku a vo výroku o trovách konania napadol v zákonnej lehote odvolaním žalobca, ktorý sa domáhal jeho zmeny a vyhovenia žalobe v celom rozsahu a priznania náhrady trov konania, aj náhrady trov odvolacieho konania. Uviedol, že v zmysle § 2 písm. f) Zákona o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa prekročením rozumie automaticky prijaté prečerpanie, pri ktorom veriteľ umožňuje spotrebiteľovi disponovať peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na platobnom účte spotrebiteľa alebo nad rámec dohodnutého povoleného prečerpania. Poukázal na body 3.4, 3.8 a 3.12 VOP a uviedol, že pri zúčtovaní úrokov, poplatkov, operácií prostredníctvom platobných kariet, opravnom zúčtovaní, uplatnení zrážkovej dane, v prípadoch dohodnutých medzi bankou a klientom, ako aj v iných prípadoch môže dôjsť k nepovolenému prečerpaniu bežného účtu. Sadzba úroku 28% ročne vyplýva z VOP bod 3.12 v spojení s výveskou úrokových sadzieb časť úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu a v spojení s ustanoveniami zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Nepovolené prečerpanie je prekročením v zmysle Zákona o spotrebiteľských úveroch a dotknuté ustanovenie bodu 3.12 VOP žalobcu iba reflektuje ustanovenia relevantných právnych predpisov upravujúcich vedenie bežného účtu bankou a vzájomné práva a povinnosti zmluvných strán zo zmluvy o bežnom účte. Úrok z prekročenej čiastky po dobu nepovoleného prečerpania je teda odplatom, ktorú klient platí banke za čerpanie prostriedkov poskytnutých bankou nad rámec zostatku na účte klienta. S oprávnením banky požadovať úroky z prečerpania účtu počíta ako Obchodný zákonník, tak aj Zákon o spotrebiteľských úveroch v ustanovení § 18 ods. 1. V zmysle § 18, ak ide o zmluvu o otvorení bežného účtu a existuje možnosť, že sa spotrebiteľovi umožní prekročenie, veriteľ je povinný informovať spotrebiteľa pravidelne a v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi o úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru, podmienkach, ktoré upravujú jej uplatňovanie, indexe alebo referenčnej sadzbe, ktorá sa vzťahuje na pôvodnú úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, sankciách, úrokoch z omeškania a poplatkoch za toto prekročenie a podmienkach, za ktorých sa tieto poplatky môžu meniť. Žalobca v súhrne, vzhľadom na uvedené, poukázal na skutočnosť, že uplatnený úrok 28% ročne nie je úrokom z úveru, nejde o úrokovú sadzbu poskytnutého povoleného prečerpania. Žalobca si daný nárok uplatnil z titulu prekročenia, ktoré upravuje zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Samotný zákon počíta s možnosťou, že zostatok na účte vzniknutý titulom prekročenia bude úročený. Zmluva o účte v prípade prekročenia nemusí ako obligatórnu náležitosť obsahovať údaje uvedené v § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. Naopak, podľa § 18 ods. 1 citovaného zákona postačuje, aby veriteľ informoval spotrebiteľa na trvanlivom médiu o úrokovej sadzbe. Žalobca zverejňuje výšku úrokových sadzieb v úrokovej výveske na web stránke. Zverejnením vývesiek úrokových sadzieb na webovom sídle žalobcu a v pobočkách je splnená povinnosť v zmysle § 18 ods. 1 Zákon o spotrebiteľských úveroch. Zákon nevyžaduje uvedenie úrokovej sadzby v zmluve. Súd nesprávne právne posúdil úrok 28% ako úrok z úveru a zaoberal sa nárokom naň po zosplatnení, avšak úrok 28% nie je zmluvný úrok z úveru, a teda ani úrok po zosplatnení, je to úrok uplatnený z titulu prekročenia. Vzhľadom na uvedené, argumentácia súdu ohľadne neexistencie nároku na úrok po zosplatnení neobstojí, na daný prípad sa nedá aplikovať. Poukázal na rozhodnutia KS NR sp. zn. 5Co/140/2018 z 19. 12. 2018, KS BB sp. zn. 41Co/39/2018 a 43Co/4/2018. K výroku o trovách konania uviedol, že v tejto časti je rozhodnutie nepreskúmateľné, a to z dôvodu, že súd uviedol, že nakoľko bol žalobca v spore úspešný, súd mu priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu. Odôvodnenie súdu je v rozpore s výrokovou časťou rozhodnutia o priznanej náhrade trov konania v plnom rozsahu.

3. Žalovaný sa k podanému odvolaniu žalobcu nevyjadril.

4. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (podľa § 34 CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania žalobcu (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP), prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania a po prejednaní veci dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom zamietajúcom výroku, ako aj v súvisiacom výroku o trovách konania podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec mu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil na ďalšie konanie.

5. Predmetom konania bol nárok žalobcu voči žalovanému na zaplatenie sumy 4.186,09 eura s úrokom 28% ročne od 13. 05. 2014 do zaplatenia a náhrada trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzatvoril dňa 18. 03. 2011 zmluvu, na základe ktorej žalovanému zriadil a viedol účet. Vzhľadom k tomu, že žalovaný sa dostal do nepovoleného prečerpania, dlh nevyrovnal, žalobca uzatvoril účet žalovaného. Istina pohľadávky (nepovolené prečerpanie) 4.186,09 eura je úročené úrokom 28% ročne až do vyplatenia celej pohľadávky. Súd prvej inštancie zaviazal napadnutým rozsudkom žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 4.186,09 eura, do troch dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku (uplatnenom nároku na úrok vo výške 28% ročne) žalobu zamietol. Rozsudok súdu prvej inštancie je vo vyhovujúcom výroku pre absenciu odvolania právoplatný a predmetom preskúmania odvolacím súdom je zamietajúci výrok napadnutého rozsudku a výrok o náhrade trov konania.

6. Podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

7. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania (okrem prípadov uvedených v ustanovení § 379 CSP), tak aj dôvodmi podaného odvolania (§ 380 CSP). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu.

8. Podľa § 18 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách ak ide o zmluvu o otvorení bežného účtu a existuje možnosť, že sa spotrebiteľovi umožní prekročenie, veriteľ je povinný informovať spotrebiteľa pravidelne v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi o úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru, podmienkach, ktoré upravujú jej uplatňovanie, indexe alebo referenčnej sadzbe, ktorá sa vzťahuje na pôvodnú úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, sankciách, úrokoch z omeškania a poplatkoch za toto pokročenie a podmienkach, za ktorých sa tieto poplatky môžu meniť.

9. Podľa § 18 ods. 2 citovaného zákona, ak ide o prekročenie, ktoré trvá viac ako jeden mesiac, veriteľ bezodkladne informuje spotrebiteľa písomne alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi o prekročení, výške prekročenej čiastky, úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru, akýchkoľvek uplatniteľných sankciách, poplatkoch alebo úrokoch omeškania, iných možnostiach riešenia tohto prekročenia vrátane ponuky iných úverových produktov.

10. Podľa § 18 ods. 3 citovaného zákona na prekročenie sa vzťahujú ustanovenia o najvyššej prípustnej výške odplaty podľa Občianskeho zákonníka.

11. Podľa § 2 citovaného zákona na účely tohto zákona sa rozumie prekročením automaticky prijaté prečerpanie, pri ktorom veriteľ umožňuje spotrebiteľovi disponovať peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na platobnom účte spotrebiteľa alebo nad rámec povoleného dohodnutého prečerpania.

12. Právne posúdenie veci je činnosť súdu, pri ktorej skutkový stav (zistený aj na základe podkladov predložených stranami sporu) podriaďuje pod skutkovú podstatu príslušnej právnej normy, na základe čoho dospieva k záveru, či sa právo prizná alebo neprizná. Nesprávnym právnym posúdením sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie

veci konkrétne spočíva v tom, že odvolací súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 M Cdo 4/2009).

13. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že napriek tomu, že žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplataenia nepovoleného debetného zostatku na účte, súd prvej inštancie istinu z tohto titulu žalobcovi priznal, avšak úrok z tejto istiny už nepovažoval za nedôvodný, pričom tento svoj záver odôvodnil tým, že žalobcovi patria úroky len do splatnosti dlhu, pričom právne odôvodnenie v tejto časti, teda citácia ustanovení, ktoré súd na právne posúdenie veci v tejto časti aplikoval, úplne absentuje. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil, keď v ňom neuviedol ustanovenia, podľa ktorých vec posúdil, pričom ak sa zaoberal priznaním úroku po splatnosti, vec aj nesprávne právne posúdil, pretože žalobca už v žalobe uvádzal, že sa domáha zaplataenia nepovoleného debetného zostatku, pričom aj poukazoval na ustanovenia VOP, ktoré podľa neho jeho nárok odôvodňujú. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie a v napadnutom zamietajúcom výroku a vo výroku o náhrade trov konania podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec mu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil na ďalšie konanie.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).